

Uttalande från Svenska kyrkans biskopar

Tillsammans med många andra ser vi biskopar med hopp och bävan fram emot COP26. Det är oerhört mycket som ligger i vågskålen. Idag finns en bred global enighet om situationens allvar. Klimatförändringarna orsakar skogsbränder, översvämningar och torka som skördar liv över hela världen. Människor tvingas på flykt. Allt fler gränser för vad vår planet klarar av är nära att överskridas.¹

Det råder klimatnödläge. Det är känt att mänsklig aktivitet är huvudorsaken och vad som behöver göras.² Vi har ett internationellt åtagande i Parisavtalet, vi har en nationell klimatlag och vi har resurserna.

Har vi också viljan, kraften och hoppet? Det är ingen som säger att det är enkelt, men det finns inte något alternativ. Det närmaste decenniet blir ett av mänsklighetens mest avgörande. Det är nu, under 2020-talet som det måste ske.

Att möta klimatkrisen kräver inre samling och yttre handling. I *Ett biskopsbrev om klimatet* skriver vi om Svenska kyrkans målsättning att vara klimatneutral senast 2030, 15 år före motsvarande mål för hela det svenska samhället.³ Biskopsmötet ställer sig också bakom kraven på att ekocid ska bli ett internationellt erkänt brott enligt Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen.⁴

Framstegen när det gäller klimatsmart teknologi ger anledning till tillförsikt, men inte skäl för obekymrad optimism. FN:s senaste rapport visar att vi med nuvarande ansträngningar inte kommer nå 1,5-gradersmålet.⁵ Trots Sveriges höga ambitioner att vara ledande i klimatomställningen omsätts detta inte i tillräcklig handling.⁶ Nu behövs en snabb omställning som bygger på vetenskap och teknik och präglas av samverkan, jämställdhet och rättvisa.⁷

Den massiva mobilisering och kraftfulla omställning som världen åstadkom under pandemin visar att förändring är möjlig. Det gångna året har också påmint oss om att ingen kan vara trygg förrän alla är trygga; vi är beroende av varandra. Den ojämna vaccinfördelningen visar hur svårt vi har att skapa global rättvisa. Klimatnödläget kräver dock ett tydligt rättviseperspektiv. De som drabbas värst måste ha inflytande över hur lösningarna utformas. Vi lever alla under samma himmel och på samma jord, där växthusgaser ökar och havsnivåer stiger.

Klimatkrisen är existentiell och andlig eftersom den berör människolivets grundbetingelser i djupaste bemärkelse. Vi behöver gripa tag i den oro, den skuld och de frågor som nödläget väcker. Har vi lämnat en springnota till våra barn och barnbarn? Hur kan vi skapa en rättvis omställning? Vad vågar vi hoppas på?

¹ <https://www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries/the-nine-planetary-boundaries.html>

² <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

³ <https://www.svenskakyrkan.se/klimatbrevet>

⁴ Med ekocid avses "olagliga eller hänsynslösa handlingar som begås med insikt att det finns en påtaglig sannolikhet för allvarliga och antingen vidsträckta eller långsiktiga skador för miljön som orsakats av dessa handlingar." Se <https://endecocide.se/definition/>

⁵ <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

⁶ <https://www.klimatpolitiskaradet.se/wp-content/uploads/2021/04/klimatpolitiskaradetrappport2021.pdf>

⁷ <https://www.mrfcj.org/our-work/areas-of-work/human-rights-and-climate-change/>

Vi äger inte planeten utan får förvalta den en kort tid: "Jorden är Herrens med allt den rymmer" (Ps 24:1). I likhet med människor från alla stora religiösa traditioner kallar vår tro oss till skapelseansvar.⁸ I likhet med andra kyrkoledare ber vi för våra beslutsfattare som samlas i Glasgow, att de ska ha mod och styrka att fatta kraftfulla beslut som gagnar vår planet och alla som bor här, nu och i framtiden: "Välj livet, så att du och dina barn må leva" (5Mos 30:19).⁹

Klimatomställningen kräver att vi förändrar och förändras. Vi behöver tänka om – ja, *vända om*. I stället för en livsstil som utarmar planeten måste vi leva våra liv inom planetens gränser. Det är en väg som fordrar uthållighet, men den kan leda oss mot den framtid vi ännu inte sett; mot ett bättre och mer hållbart samhälle.

Frågan om klimaträttvisa är rotad i en biblisk tanke. Jesus påminner om att den som har mycket också har ett stort ansvar (Luk 12:48). De länder som bidragit mest till klimatförändringarna och de som har resurser är de som ska ta störst ansvar för att minska utsläppen och finansiera klimatanpassningen.

Nu behövs mod, tillit och kraft för att stå emot uppgivenhet och våga de förändringar som är nödvändiga. I kristen tro finns grund för hopp och handlingskraft. Också i kriser. Människan är skapad av Gud och har ett ansvar att skydda och vårda jorden. Nu gäller det!

Uttalande från Svenska kyrkans biskopar den 27 oktober 2021:

Ärkebiskop Antje Jackelén

Biskop Susanne Rappmann, Göteborgs stift

Biskop Eva Nordung Byström, Härnösands stift

Biskop Sören Dalevi, Karlstads stift

Biskop Martin Modéus, Linköpings stift

Biskop Åsa Nyström, Luleå stift

Biskop Johan Tyrberg, Lunds stift

Biskop Åke Bonnier, Skara stift

Biskop Andreas Holmberg, Stockholms stift

Biskop Johan Dalman, Strängnäs stift

Biskop Karin Johannesson, Uppsala stift

Biskop Thomas Petersson, Visby stift

Biskop Mikael Mogren, Västerås stift

Biskop Fredrik Modéus, Växjö stift

⁸ <https://parliamentofreligions.org/program-areas/climate-action> och <https://www.rfp.org/priority-sustainable-environment/>

⁹ <https://ec-patr.org/a-joint-message-for-the-protection-of-creation2/>